

Открытый урок

по родной литературе
в 5 «Б» классе

на тему:

✂ Буралаби ✂

Выполнила учительница
родного языка и литературы
Рабаданова А.Р.

2018 -2019г.

5 классла бучлантас кабиъибси даргала литературала дарсла

план-конспект

Дарсла тема: Буралаби.

Дарсла мурад: 1. Буралабачила тинтиси баянти.

2. Халкъла мухлила пагъмула произведениебачи диги адикъни.

3. Буралаби, чула темаби хлясибли дурхнази делчлахъни.

Дарсла башири

I. Класс дарслиси хлядурбарни.

II. Хъулибси дарс кагахъни (Хъарбаъни фронтальный).

Учитель: Гъалабла дарсличиб, дурхъни, нуша халкъла хабуртачил тянищдиубра. Гъари бурая, мурт ва секъяйда аклубти халкъла ва се тяхлярли илди нушачи даибти?

Ученик: Жяв замана аклубти сари халкъла хабурти. Илди аклубти сари адамтала аслу акниличил барх.

Ученик: Машгурти хабуртани цаладирхъути сари илди. Цацадехл адамтас духъянти сихрула хабурти, цархилтас диштлати масхарала хабурти, хлябэстасра жура-журала легендаби дурес дигахъу.

Ученик: Ца белгиси автор агарти ва сари халкълайчи шуркавхъунти илди хабурти даибти сари нушачи ца наслула адамтани цархил наслула адамтази дурули.

Учитель: Сен къянала хабурти биклуги халкъла хабуртас?

Ученик: Сихрула хабурти имцаливан къянала хабуртази халдирути сари, сенахленну урчи лебси ахлен хлули къяпбарайчи дунья хляйна алавбириси.

Ученик: Яра, учитель, ниъла шарализи куртбяхлили, бухънаби жагъилти бетарни.

Ученик: Хлунтлена явлухъ гъакбарили, дуньяла къакъличирти хлунтлена къули цаладиркни. Илди глямрулизир хлердирути анцбукълуми сари, къунби сари.

Учитель: Бархъси саби, дурхъни. Гъанна бурая, чум журала дирара халкъла хабурти?

Ученик: Халкъла хабурти дирар: 1. сихрула; 2. мицирагла; 3. беклахъудила даражаличила.

Учитель: Сихрула хабуртазиб сегъунти бутлакъянчиби бирара?

Ученик: Сихрула хабуртала бутлакъянчиби бирара адамти, жаниварти, арцанти, глабиглят, вагъг, сихрукъяби ва цархилти.

Учитель: Халкъа сегъунти пикруми, хъулани лера сихрула хабутази?

Ученик: Адамти жяв замана хъулбиклуги гъаваличи урцес, лямцван хъярхъли гъуни ихъес, урхъула лутликад башес...

Учитель: Мицирагличила хабурти акни селичил бархбаси?

Ученик: Миџирагличила хабуртазир кършидиркур беклахъудиличил ва бузериличил дархдасунти анџбукъуни.

Ученик: Гъай миџирагличила диалра, илдазир нушани аргъес гъагнители адамти саби: гурдаван гъамултар, бецван заралбихуси, эмхеван абдалси ва цархилти.

Учитель: Мурт аклубти беклахъудила хабурти вахалкъла сегъунти пикруми духнадуцили илди хабуртази?

Ученик: Къанни аклубти сари беклахъудила хабурти.

Ученик: Илди журала хабуртазир цахдарили, дукелџи душили дирар адамла вайти хасиятуни: къяна бурни, ахмахдеш, варсъадеш, симсирдеш, хъулкидеш, къапти ва уряхлти баркъудлуми.

Ученик: Урхлала къиян буканти балтла илди журала хабуртазир.

Учитель: Гъари, дурхлани, гъандикахъеная сегъунти дирара халкъла хабуртала лишанти.

Ученик: Биубли саби, буили саби или бехлбирхъули бирар, учитель, яра, лебли саби, лебли саби или.

Ученик: Хабар таманбирар «гъаннара итаб хлербирули теб, биклар, букули, бужули. Нура илдачив калунра» или.

Ученик: Хлябал гъуни дирар, хлябал узи бирар, хлябал рузи бирар, хлябал гъякълу дирар, хлябал гъунар дирар.

Ученик: Вархъси, хлялалси, уруххлеклуси мурталра чедииркули вирар халкъла хабуртазив.

III. Сагаси дарс бурни (метод-ихтилат тяхлар)

Учительла гъалагъай:

Халкъла мухлילה пагъмулизи кадурхар буралабира. Бурала – къантлси, чебетаахъили бурибси насихлят саби. Ил халкъла гъай жагадарес бузахъу. Буралабазир лер халкъла пикруми, хъулани, илала история, гъякълу(бяхл 37, «Даргала литература» 5кл).

(Гъала-гъала учительли бурабачила буру).

Учитель: Дурхлани, гъари гъанна нушани дучлехле адамличила, Ватлайчила, бузериличила, гъабазадешличила, сахаватдешличила, белчлудиличила буралаби (бяхл 35-36).

Учитель: Гъари, дурхлани, нушала шила адамтани чула гъайлизир пайдаладирути сегъунти буралаби лерти?

Ученик: Бууси къял хляйна изу.

Ученик: Итаниглиб ахли жита хлебуар.

Ученик: Кусбарибси хяли гяра хлебирхъу.

Ученик: Калтлуси мерличи ахли хлебирхъу.

IV. Дарс кагахъни: Суалти – жавабти.

Учитель: Буралаби или селис биклар? Илди мурт аклубти?

Ученик: Къантлси, чебетаахъили халкъли буруси насихлятлис бурала биклар.

Ученик: Буралаби жяв замана аклубти сари, халкъ саби-алавси табиглят багъес ва иличила пикруми дурес бируси, халкъла мез гяладяхл ардякъунси замана.

Ученик: Буралаби ишхелеира алклули дирар.

Учитель: Халкъла сегъунти пикруми духлнадуцили буралабазир?

Ученик: Буралабазир далтлули дирар азгъиндеш, ламус-хляяагардеш, гапдиру хлянчи, гяхлси хлянчизар.

Учитель: Мисалтачил нушала жаваб чебирцлахъехле, дурхлини.

Ученик: «Беглунси бирар иршуси», «Гъабза убклар, хабар каван».

Ученик: «Учлес къацл бизиси бирар».

Ученик: «Урхлла къацл бизиси бирар».

Учитель: Диур, дурхлини, хлушани буралабачила гяхлил балулрая.

V. Хъули хлянчи. Даргала литературала тетрадунази нушала шантани пайдаладирути буралаби делклес.